

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γραφείο Γενικού Διευθυντή

Αρ. Φακ.: Υ.Ο. 13.23.014, 13.23.003
Αρ. Τηλ.: 22601136
Ηλ. Ταχ.: ichamberlain@mof.gov.cy

29 Φεβρουαρίου, 2024

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ

Γενικούς Διευθυντές Υπουργείων/Υφυπουργείων, Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος, και Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης,
Αρχιπρωτοκολλητή Ανωτάτου Δικαστηρίου,
Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας.

Γενικές κατευθυντήριες γραμμές για την ετοιμασία του Πλαισίου Συμφιλίωσης του Προϋπολογισμού του 2025 και του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΜΔΠ) 2025-2027

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και ενόψει της υποχρέωσης για υποβολή του Στρατηγικού Πλαισίου Δημοσιονομικής Πολιτικής 2025-2027 (ΣΠΔΠ) στο Υπουργικό Συμβούλιο μέχρι τις 30 Απριλίου, 2024, σύμφωνα με το άρθρο 50 του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν. 20(Ι)/2014), παρακαλώ όπως προβείτε στις απαιτούμενες ενέργειες για να ετοιμαστεί, άμεσα, το Πλαίσιο Συμφιλίωσης (ΠΣ) για τον προϋπολογισμό του κάθε Υπουργείου/Υφυπουργείου/Τμήματος/Υπηρεσίας.

2. Όπως γνωρίζετε, το ΠΣ θα αποτελέσει τη βάση για τον καθορισμό των οροφών δαπανών του Προϋπολογισμού (Π/Υ) του 2025 και του ΜΔΠ 2025-2027, που θα περιληφθούν στο ΣΠΔΠ του 2025-2027. Λόγω των σημαντικών προκλήσεων που συνεχίζει να αντιμετωπίζει η κυπριακή οικονομία ένεκα του συνεχιζόμενου πολέμου στην Ουκρανία και του πολέμου στην Μέση Ανατολή, του πληθωριστικών πιέσεων και των συνακόλουθων αυξήσεων των επιτοκίων, οι νέες οροφές δαπανών **θα πρέπει να διατηρηθούν κατά το μέγιστο δυνατό βαθμό στα ίδια επίπεδα** με τις υφιστάμενες οροφές δαπανών, όπως αυτές έχουν εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο και περιλαμβάνονται στον Π/Υ 2024, ΜΔΠ 2024 – 2026. Σημειώνεται παράλληλα ότι, η γενική ρήτρα διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης η οποία ενεργοποιήθηκε τον Μάρτιο 2020, στο πλαίσιο της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ταχεία και συντονισμένη αντιμετώπιση της πανδημίας της νόσου Covid-

19 παρέχοντας στα κράτη μέλη την ευχέρεια να αποκλίνουν από τον στόχο τους, λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα για την καλύτερη στήριξη των συστημάτων υγείας και πολιτικής τους προστασίας, αλλά και για την προστασία των οικονομιών τους, **απενεργοποιήθηκε τέλος του 2023.**

3. Η βάση για την ετοιμασία του ΠΣ για το 2025, θα είναι το έτος 2025 του υφιστάμενου ΜΔΠ 2024-2026 και οι οροφές, όπως αναφέρεται και πιο πάνω, θα πρέπει να διατηρηθούν κατά το μέγιστο δυνατό βαθμό στα ίδια επίπεδα με τις υφιστάμενες, ενώ για το 2027 η οροφή δαπανών θα πρέπει να κυμαίνεται στα ίδια επίπεδα με την αντίστοιχη οροφή του 2026. Εξαιρέσεις για τη διαφοροποίηση των οροφών δαπανών δύναται να υπάρξουν, **μόνο για:**

(α) Το κόστος του μισθολογίου: για τον υπολογισμό του θα πρέπει να ληφθούν υπόψη, **μόνο**, οι αλλαγές που επηρεάζουν σημαντικά τις οροφές δαπανών των Υπουργείων/Υφυπουργείων/Τμημάτων/Υπηρεσιών, όπως είναι για παράδειγμα:

- σημαντικός αριθμός **νέων θέσεων** που έχουν **εγκριθεί** από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και δεν περιλαμβάνονταν στο υφιστάμενο ΜΔΠ 2024 - 2026,
- εξοικονομήσεις, ανάλογα με την πορεία πλήρωσης των θέσεων, δεδομένου ότι στο υφιστάμενο ΜΔΠ, για τα έτη **2025 και 2026**, για όλες τις κενές θέσεις έχει περιληφθεί πρόνοια για 12 μήνες (διευκρινίζεται ότι για το 2025 η πρόνοια θα είναι για 3 μήνες για τις θέσεις πρώτου διορισμού και πρώτου διορισμού και προαγωγής, ενώ για τις θέσεις προαγωγής η πρόνοια θα είναι για 6 μήνες).

(β) Πολιτικές οι οποίες έχουν εγκριθεί μετά τη ψήφιση του Π/Υ του 2024 και του ΜΔΠ 2024 - 2026, **με Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου**, για την υλοποίηση των οποίων θα πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια να καλυφθούν μέσω εξοικονομήσεων.

(γ) Υφιστάμενες συμβάσεις/έργα μεγάλης αξίας, πέραν του €1 εκ., που έχουν αλλαγές στα συμβόλαια (π.χ. συμβάσεις λεωφορείων, συμβόλαια συντηρήσεων, αγορές υπηρεσιών).

(δ) Έργα που έχουν κατακυρωθεί και έχουν σημαντικές αναθεωρήσεις στην χρηματική τους ροή.

(ε) Αλλαγές σε έργα/σχέδια (πέραν του €0,5 εκ.) που είχαν προϋπολογιστεί αλλά δεν θα υλοποιηθούν εντός του 2025, λόγω αλλαγής πλάνων (π.χ. ακύρωση/αναβολή κατασκευής/αγοράς κτηρίου που προϋπολογίστηκε, τερματισμός σχεδίου που προϋπολογίστηκε κτλ.).

4. Ο Πίνακας του ΠΣ¹, που θα συμπληρωθεί, θα είναι σε **επίπεδο άρθρου** και στη στήλη «Επεξηγήσεις» θα πρέπει να αναφέρεται συνοπτική και ολοκληρωμένη τεκμηρίωση της προτεινόμενης αύξησης/μείωσης, επισυνάπτοντας, εκεί και όπου απαιτείται, επεξηγηματικό σημείωμα. Νοείται ότι, στη στήλη «Επεξηγήσεις», θα πρέπει να καθορίζεται το είδος της κάθε αλλαγής, δηλ. αν είναι τεχνική αλλαγή, εξοικονόμηση ή νέα πολιτική (σύμφωνα με την ερμηνεία των όρων που έχουν ήδη επεξηγηθεί, με προηγούμενες εγκυκλίους). Περαιτέρω, στη στήλη «Επεξηγήσεις», θα πρέπει να γίνεται αναφορά και στον Στόχο/δραστηριότητα του Στρατηγικού Σχεδίου του Υπουργείου/Υφυπουργείου/Υπηρεσίας με τον οποίο σχετίζεται η προτεινόμενη αλλαγή.

5. Πρόσθετες παράμετροι που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και να τύχουν ιδιαίτερης προσοχής είναι οι ακόλουθες:

- (α) Σε ότι αφορά τα συγχρηματοδοτούμενα έργα (ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας), για τα οποία Διαχειριστική Αρχή είναι η Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης, περιλήφθηκε συγκεντρωτική πρόνοια στον Προϋπολογισμό της, για κατανομή σε άλλα Υπουργεία/Υφυπουργεία/Τμήματα/Υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, στο ΠΣ δεν θα πρέπει να περιληφθούν πιστώσεις που αφορούν στα εν λόγω έργα.
- (β) Τα Ανταγωνιστικά Προγράμματα που έχουν ήδη εγκριθεί, καθώς και τα Σχέδια του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, περιλαμβάνονται στους προϋπολογισμούς των Υπηρεσιών και θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στον καθορισμό της οροφής.
- (γ) Σε ότι αφορά τα Ταμεία Εσωτερικών Υποθέσεων (ΤΕΥ), περιλήφθηκε συγκεντρωτική πρόνοια στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών, για κατανομή σε άλλες υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, στο ΠΣ δεν θα πρέπει να περιληφθούν δαπάνες που αφορούν τα εν λόγω Ταμεία.
- (δ) Σε ότι αφορά τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου/Κρατικοί Οργανισμοί που λαμβάνουν κρατική χορηγία και εμπίπτουν κάτω από την αρμοδιότητα Υπουργείων/Υφυπουργείων, ο καθορισμός της εν λόγω χορηγίας πρέπει να τύχει προσεκτικής αξιολόγησης, προτού περιληφθεί οποιαδήποτε διαφοροποίηση της στο ΠΣ.
- (ε) Έμφαση στην υλοποίηση έργων/μεταρρυθμίσεων που έχουν ενταχθεί στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) της Κύπρου.
- (στ) Συμπερίληψη προνοιών που θα αφορούν την ανάληψη της προεδρίας για α' εξάμηνο του 2026 εκεί και όπου είναι γνωστά από τα Υπουργεία/Υφυπουργεία/Υπηρεσίες παρέχοντας την απαιτούμενη

¹ Ο Πίνακας (reconciliation framework 2025_template.xls) έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών/ Διεύθυνση Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικού Ελέγχου/ Κρατικός Προϋπολογισμός.

επεξήγηση/ανάλυση. Σημειώνεται ότι αναμένεται να προκύψουν και δαπάνες εντός του 2025 στα πλαίσια των εργασιών του <Τρίο>, οι οποίες θα πρέπει να ληφθούν υπόψη.

- (ζ) Σε ότι αφορά την Εθνική Στρατηγική Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων Τροόδους (ΕΣΑΟΚ) (Απ. ΥΣ με αρ 87.817 και ημερ 12/7/19) και ενόψει πρόσφατου αιτήματος για επικαιροποίηση των δράσεων της από τα Υπουργεία/Υφυπουργεία κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί, ότι θα πρέπει να ακολουθείται από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς η ισχύουσα και για άλλα έργα και δράσεις διαδικασία. Συγκεκριμένα, η υλοποίηση όλων των έργων / δράσεων, θα πρέπει να εντάσσεται στα πλαίσια της διαδικασίας κατάρτισης του προϋπολογισμού και στις εκάστοτε καθορισμένες από το Υπουργικό Συμβούλιο οροφές. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα αιτήματα θα πρέπει να αποστέλλονται στο Υπουργείο Οικονομικών πλήρως τεκμηριωμένα από χρηματοοικονομικής άποψης και να είναι αποτέλεσμα κατάλληλης επεξεργασίας και ανάλυσης σε επίπεδο Υπουργείων/ Υφυπουργείων όλων των συνεπαγόμενων δαπανών και παραμέτρων για την υλοποίηση των δράσεων.

Λαμβάνοντας υπόψη τις αυξήσεις που παρατηρούνται γενικότερα στις τιμές των πρώτων υλών που αναπόφευκτα επηρεάζουν το κόστος κατασκευής των έργων, θα πρέπει να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια η δαπάνη τους να ενταχθεί στις καθορισμένες οροφές, μέσα από εξορθολογισμό/ ανακατανομή υφιστάμενων έργων/ πολιτικών.

Θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ότι το έτος 2025, υφιστάμενα έργα που περιλαμβάνονται ήδη στους προϋπολογισμούς των Υπουργείων/ Υφυπουργείων/ Τμημάτων/ Υπηρεσιών, αναμένεται να ολοκληρωθούν. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να ενταχθούν στον Π/Υ μόνο έργα του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και άλλα συνεχιζόμενα έργα για τα οποία περιλαμβάνεται ήδη πρόνοια² και όχι οποιαδήποτε άλλα νέα έργα.

Τέλος, η προσκόμιση εγκεκριμένου Σημειώματος Έργου (PCN) πριν την ένταξη συγκεκριμένου έργου στον Π/Υ, τη δεδομένη στιγμή δεν είναι προαπαιτούμενο, αλλά θα πρέπει να δρομολογηθεί και να γίνει στην πορεία, εφόσον το έργο τελικά θα περιληφθεί στον Π/Υ.

² Το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφασή του με αρ. 86.828 και ημερ. 6/2/2019, ενέκρινε την εφαρμογή και λειτουργία του προγράμματος ΕΞΑΝΤΑΣ για σκοπούς ηλεκτρονικής παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης του Κυβερνητικού Έργου. Μέσω του συστήματος, παρέχεται ολοκληρωμένη εικόνα για το σύνολο της υλοποίησης του προγράμματος διακυβέρνησης καθώς και δυνατότητα για άμεση παρακολούθηση των πολιτικών και κυριότερων θεμάτων κυβερνητικής πολιτικής και έργων που εξαγγέλθηκαν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας των δεδομένων σημαντικό είναι όπως η πληροφόρηση/παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων που διοχετεύεται στο σύστημα ΕΞΑΝΤΑΣ να επικαιροποιείται, ως οι σχετικές οδηγίες ανά τρίμηνο και τα έργα όπως και τα κονδύλια των δαπανών θα πρέπει να συνάδουν με τις πρόνοιες που περιλήφθηκαν στον κρατικό προϋπολογισμό.

6. Οι Στρατηγικές Μονάδες του κάθε Υπουργείου/Υφυπουργείου σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης θα πρέπει να αξιολογήσουν τις προτάσεις των Τμημάτων τους στο σύνολο, και να αποστείλουν στο Υπουργείο Οικονομικών/Διεύθυνση Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικού Ελέγχου, μόνο τις σημαντικές αλλαγές, εφόσον κατά την ετοιμασία του Π/Υ του 2025, ΜΔΠ 2025 – 2027, θα έχουν τη δυνατότητα ανακατανομής των οροφών μεταξύ των Τμημάτων τους, καλύπτοντας τις οποιεσδήποτε μικρότερης σημασίας ανάγκες.
7. Το αρχείο του ΠΣ (επισυνάπτεται) θα πρέπει να υποβληθεί στο Υπουργείο Οικονομικών το αργότερο **μέχρι τις 11 Μαρτίου 2024**, κατάλληλα συμπληρωμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση GPafitou@papd.mof.gov.cy και με κοινοποίηση στον αρμόδιο λειτουργό της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικού Ελέγχου που χειρίζεται το συγκεκριμένο Υπουργείο/ Υφυπουργείο/ Υπηρεσία.
8. Η ορθή ετοιμασία του ΠΣ είναι πολύ σημαντική γιατί θα βοηθήσει τον Υπουργό Οικονομικών να διαμορφώσει τις τελικές του εισηγήσεις για τις οροφές δαπανών που θα υποβάλει προς έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο, μέσω του ΣΠΑΠ, λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη τις δημοσιονομικές δυνατότητες του κράτους. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να ιεραρχήσετε τις προτεραιότητες σας, λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς ή τις δυνατότητες που υπάρχουν στην υλοποίηση του νέου σας προϋπολογισμού και του νέου ΜΔΠ.
9. Ευελπιστώ στη συνεργασία σας και σας ευχαριστώ εκ των προτέρων.

Γιώργος Παντελή
Γενικός Διευθυντής
Υπουργείου Οικονομικών

Κοιν.: Διευθυντή Γραμματείας Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου ΕΕ 2026

